

Végzés után

A két lány összetartozott, mint Stan és Pan, Hacsek és Sajó, Reagan és Gorbacsov. Nemcsak a közös hangverse nyeken, de az utcán is számtalanszor láthattuk őket együtt, hisz jóbarátok. Nemcsak hangjuk (szoprán és alt), megjelenésük is párt alkot: egyikük kicsi és törékeny a másik magas, erőteljes. Frankó Tünde és Farkas Lilla idén végeztek a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatán, ének szakon. Mindkettőjük tanára Sinkó György volt. Mivel folyamatosan hírt adtunk (vizsga)koncertjeikről, pályájukról, most megkérdeztük őket: mit fognak csinálni ösztől?

F. L.: Engem felvettek a Zeneakadémia ének tanszakára. Ez 3 éves, s utána még két év operatanszakot lehet végezni. Kicsit soknak tűnik, de ha jól mennék a dolgok, később lehet fél éveket összevonni. A felvételi énekvizsgán én kaptam a második legmagasabb pontszámot. Kecskeméti vagyok, ezután se kell messzebbre járnom, mint eddig. Csak épp a másik irányba. Azért Sze-

gedhez se leszek hűtelen, jövő vendégségbe a barátaimhoz, és valószínűleg koncerteken is fogok énekelni.

F. T.: En nem felvételiztem, mert azt tanácsolták inkább versenyeken alapozzam meg a karrieremet. Nyáron kint jártam Bécsben, a Belvedere énekversenyen. Két fordulón jutottam túl, mintegy 300 résztvevő közül a legjobb 25 közé kerültem, és kaptam is egy koncertmeghívást Toulonba. Most még egy évig Szegeden maradok, tanárait vállalták, hogy tovább tanítsanak. Az egyikük, Kerek Ferenc zongoraművész Bécsbe is elkísért, és a felkészülésben is sokat segített, egy hétig dolgoztunk a bajai zenei táborban.

F. L.: Engem is ő kísért a felvételin, és nekem is sokat segített.

— Kik voltak a felvételi bizottságban, illetve a verseny zsűrijében?

F. L.: A felvételin az ének tanszak tanárai vettek részt, az elnök Varasdy Emmy tanszakvezető volt.

F. T.: A Belvedere verseny lényege, hogy a zsűri-

ben nem tanárok, hanem impresszáriók, intendánsok ülnek. Ezért előfordul, hogy valaki nem nyer díjat, mégis szerződést ajánlanak neki.

— Még egy kérdés: az eszetekbe se jutott, hogy a szegedi színházhoz menjtek?

F. L.: Természetesen felmerült ez a lehetőség, annál is inkább, mert én három évig a színház ösztöndíjasa voltam, de azt mondták, szolistátus nincs, esetleg a kórusba beférnék. Most, hogy felvettek, ez a probléma megoldódott, legalábbis egy időre.

F. T.: Bennem is felmerült az ötlet, de azt mondták, nincs hely nekem se...

Mondok néhány nevet: Tokody Ilona, Temesi (Tóth) Mária, Komlósi Ildikó, Szendrőnyi Katalin. Énekesnők, Szegedről indultak, itt tanultak, ma a pesti opera sztárjai, nemzetközi karrierjüket építik. Sohasem voltak a szegedi operaiársulat tagjai...

M. T.

Húszéves kórházparancsnok

Aki meg szokta rágni a címeit, azonnal fönnakad: hogyan lehetne kórházparancsnok az, aki legföljebb második évét fejezte be az egyetemen? Különben is, van ennek a címnek olyan íze, mint a Tizenöt éves kapitánynak. Aki még tovább rágja, észreveheti, ha di vizonyok között lehet parancsnoka valaki egy kórháznak. Nem maradt más, akire rá lehetett volna bízni a határainkon is túlszorított magyar hadsereg esztergomi szükségkórházát.

Aki a második címet is megrágná, azt mondja, de ismerős ez a név. Csak nem a Németh adjunktus úr írta ezt a könyvet? Mert igen sokan még most is adjunktusnak mondják, noha hosszú ideje docens, és jussza szerint professzor is lehetne már. Mivel közeli ismerősei családian csak Bándinak szólítják, és a fél város ismerőse, sokak fejében így koppan a fölismerés: könyvet ír a Németh Bándi!

Nem lehet rámondani, hogy elsiette a dolgot.

Volt egyszer egy hadikórház... Volt egyszer egy szép, szomorú szerelem... Egyik fejezete záródik evvel a két mondattal, de volt még utána egy hadifogság is.

Aki nem szívбайos, rögtön rámondja: kismilliószor megírták már mindet, mit akar kezdeni vele híres beszélünk? Legalább két ellenérvünk lehet mindjárt. Olyan rettenetesen nagy megrázkódtatásunk volt a második világháború, sajnos, nem lehet eleget beszélnünk róla. Beleivódott sejtjeinkbe, génjeinkben lakik. Kiirtani se lehet, legföljebb kiírunk, ez az egyik. A másik pedig az, hogy mindenkinek megvolt a maga háborúja, aki akkor már ésszel élő ember volt, ahogy mindenkinek megvolt később a nagy lélegzetvétele, a nagy fagykorszaka, a maga ötvenhatja, és a többi. Aki mindezt a szentánú hitellességgel, és sajátos látásmódjával tudja előadni, az számíthat olvasói érdeklődésére. Keveset mondanék, ha azt írnánk csak ide, hogy ez a könyv ilyen. Pontos és hiteles, valóságátása sajátos, de szerkezete és stílusa is túlmutat a népszerű. Tények és tanúk sorozaton. Ha azt mondom, regénybe illő részletek fűződnek a visszamelékező könyv, kicsit se túlzok.

Németh András: Tétova esztendő

Negyvennégy őszén indul a történet. Már Makón vannak az oroszok, az utak menekülőkkel vannak tele. Elindul a két barát is, hogy megkeresse évfolyamtársait a nagy magyar fölfordulásban. Az éhezés az úton ráköszön már, Budán, egy patikában az utolsó három doboz Ovomaltinét veszi meg, hogy gyomrát csilláptassa. Gyerektápszert a húszéves fiatalembernek! Jóságos öreg vasutas ébreszti föl Szekszárdon, hogy bele ne fagyjon a tócsába: ilyen korú fiam van, mint maga. Máskor olyan ágyra fekszik, amelyikben az előbb még flekktífuszos beteg vívdott az életért: távol a fronttól, kórházi ágyon egyen meg a fene? A frontkórház, amelyik a tili-toli háború minden borzalmát átéli, úgy zuhan a két egyetemista nyakába, hogy az orvosok a menekülni még képes betegekkel tovább menekülnek. A szükségkórházban egymás mellett feküdt a magyar, az orosz és a német katonája, a szenvedés, és sokszor a halál békéjében. Élete első műtétjét áttűszített borotvapengével végzi el a német beteg, érzéstelenítés nélkül. Aki az előbb még úgy nyugtázta az egészet, hogy szédületes karrier, ha valaki ilyen fiatalon kórházparancsnok lesz, most talán hozzátesszi, szédületes szegénység kíséri útján, és szédületes felelősséget cipel a vállán. Nem katonai felelősség, hiszen az ottmaradt rengeteg emberért katonailag már senki nem felelhet. Orvosi felelősség inkább? Vagy csak közönségesen emberi felelősség? Döntse el, aki olvassa! Az egyik beteg olyan, mintha hűsdarálón ment volna át, a másik tetanuszos, a harmadiknak átlőtték a koponyáját, a negyedik — nem folytatom tovább.

Békeidőben szép karácsonynak mondanánk, amelyiken frissen hullott havat taposva mennek az emberek a templomba, de a negyvennégyes esztergomi legföljebb diszleteiben volt csak szép, a háború kegyetlen valóságában borzalom vette körül. Ezen a diszletkarácsonyon találkozik a szépséges Évával, aki ráadásul később a borzalmak kórházának az ápolója lesz.

Ha megint emlékezünk rá, hogy mindössze húszéves, kicsit se csodálkozunk; csöndes, szép szerelem szövődik közöttük. Nagy regényírók fele ekkora tényből fűznek szerelmes könyveiket, ők jószíval csak akkor mondják ki, egymásnak szívbeli vonzalmukat, amikor búcsúzni kényszerülnek. Hogy hány életet követel a háború, azt meg számlálták a végén. Hogy hány bimbózó szerelmet tört le, mielőtt kivirágozhatott volna, ki tudná megmondani?

A sorozat címe is arra utal, hogy tényirodalommal van dolgunk, akkor pedig tudni lehet, hogy dramaturgiáját az élet diktálja. Fog-szába esik, de haza akar jönni azonnal. A nyugati övezetből átjön a keletbe, aztán, jó sokára, de átfut a foglyokkal megrakott szerelvény Szegeden is, ahonnan elindultak, és mennek Focsaniba, a hadifogolytáborba. Ráadásul találkozik anyjával is, apjával is! Teljes fejezete lehetne egy regénynek ez is. A néha csak odavetett ceruzavonásokkal telibetalált mellékszereplőkből pedig regényhősök lehetnének. Ne sajnáljuk, a könyv így is nagyszerű.

Túl a hatvanon adta nyomdába első könyvének kéziratát. Csak a nagyon közeli barátok tudták róla, hogy motoz benne a betű a tudományos dolgozatokon túlmutatón is. Bízunk benne, folytatása következik ezen a pályán is, és az eredetit se hagyja még abba. (Magvető.)

Horváth Dezső

Klubok támogatása

Pályázat útján nagyobb összeghez jutott a Hazafias Népfőnt köznevelődési munkabizottsága, és a lakóterületi klubok felszerelésére szeretné fordítani. Mivel ezek a kicsike klubok legtöbbször mosókonvháknak vagy babakocsi-tárolóknak épült helyiségekben működnek — akár szufnikluooknak is mondhatnánk őket —, meg lehetőségek gyakran változnak. Azoknak szeretnék iuttatni a támogatást, amelyek a legjobb hasznosítás reményében tudnák fogadni

Szörényi Levente—Bródy János: Fehér Anna. A rockballada előadása a Dóm téren este fél 9-kor.
A 26. Szegedi Nyári Tár-lat a Horváth Mihály ut-

cal képtárban, szeptember 18-ig.
Szervátiusz Tibor szobrászművész kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 28-ig.

Puskás Imre festőművész kiállítása a Képcsarnok Gulácsy Lajos termében, augusztus 27-ig.

A magyar cserkészlet története. Erzsébet királyné. Kiállítások a Fekete-házban (Somogyi u. 13.).

Állandó kiállítások: Móra Ferenc Múzeum (Roosevelt tér 1/3.): Csongrád megyei parasztbútorok és

népviséletek; Lucs-képgyűjtemény; Móra-émlék-szoba. Kass Galéria (Vár u. 7.): Kass János grafikai. Vármúzeum (Móra park): Szeged múltja, jelene és jövője. Fekete-ház: Vihart aratva — Csongrád megye munkásságának élete és harcai 1867—1945; Buday György élete és munkássága.
Varga Mátyás színház-történeti gyűjteménye (Bécsi krt. 11.).

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye, Tápé, Vártó utca 4., naponta délután 2-től este 7-ig.

Szűk világ ez

A Szörényi—Bródy—Kerényi belsőhármass által vezérelt Fehér Anna erősen politizáló darab. A lélektan bal-ladák feszült drámáját kellő művészi alkotóerővel népszínházi produkcióvá lehet gyarapítani — ezt bizonyítják az alkotók. De haladjunk csak lépésenként!

Az irányítás fenséges képességével rendelkező embereket a gyakorlati megvalósításhoz való viszonyukat tekintve két csoportra lehet osztani: az első csoportbeliek érdekekben, célokban és személyekben, a második csoportba tartozók szellemben és elvekben gondolkodnak. Előbbiek általában a hatalom tényleges gyakorlói, utóbbiak a példaképek.

Horvát Máté, a bíró hatalomszerető ember. Megvan vágyához a kellő ravaszság és szemérmelenség, ő az, ki Kőműves Kelemen építőmesterei közül az egyetlen nőtlenséget semmit sem kockáztatva állt rá az egyezsége. Egykori társa, Fehér Márton, a faluközösség legnépszerűbb férfija. Mert „nehéz időköt élünk”, Máté bíró igyekszik becsalni a hatalomba régi társát. Tervéhez felhasználja kivagyfi fiát, Gergőt, hogy Fehér Márton leányán, Annán keresztül jusson el a „káderépítés” csúcsaira. Anna bátyja, László azonban megsejti a fondorlatot, a szembenállása még akkor is igaz, ha Gergő valóban szereti Annát, de

sokáig romlott atyja befo-lyása alatt állt. Lászlót elfogatja a bíró, s mialatt a bátyjáért tenni akaró Anna ártatlanságát durván elrabolja, fölakasztatja pribékeivel az ifjút.

Ez a népi és rockballadai történet — láthatjuk — ki-válóan alkalmas arra, hogy politikai és erkölcsi példázatokra fölhasználtassék. Annak idején, az István a király föltűntekor e hönban a kevés boldog és a nagyobb számú boldogtalan azon sa-kozott, hogy vajon mely szereplőben fedezheti föl a főtitkár, s melyben a föllógatott kormányfőt. Szörényiek nem győzték nyilatkozni, hogy Koppány az Koppány, István pedig a király.

Erre itt van ez a mű, amely csak úgy hemzseg az aktualitástól, KV, KB és PB tagoktól. Persze nem árulhatom el, hogy ki az a népszerű politikus, aki a nehéz időköt való tekintettel viszsza-kerül a döntéshozók közé... vagyis kibővítetem mint a szövegíró: Fehér Márton, ő az, bizony!

A színházi rock, mint igazán népszerű és könnyen fogasztható műfaj olyan, mint egy második világhábo-rús vetítő: csak fehér-feke-tében ad. Gergő is — a bal-ladai homály leple alatt — éjsztét hernyóból gyolcsstis-ta pillangóvá válik, mit tegyünk, ezek a szabályok. Ilyen módon — a kellő szí-nészi eszköztár figyelemre-méltóan pontos bevetésével — mindenki az, ami. Nincs ibseni mélydráma, egynemű-ség és kitartó önazonosság van.

Egy jelenettel mindazoná-lal nem tudok kibékülni. Képünkön is látható: ül a klubok vezetőit, szeptember 15-ig jelentkezzenek Olajos Árpádnál telefonon (22-011. a 122-es melléken), vagy az Újszegedi November 7. Mű-velődési Házban leveiben. Ahhoz kevés a pénz hogy új klubot tudnának belőle lét-rehozni, csak a meglevők ki-egészítésére gondolhatnak.

Alapos mérlegelések után nyilvánosan hirdetik ma-díki, melyik klub mennyit kaphat.

néző, és giccses gyanít, a kritikus pedig szíket javall: kivágni a beteg gócot!

S ha mar bírálat, jöjjön még egy kellemetlenkedő megjegyzés, hogy utána a dicséret szavai sorakozhas-sanak! Biztosan sokan vitat-ják majd, hogy jó-e, ha az István a király hangzása mellett egy-egy vezérmoti-vum is visszaköszön? Engem mindenesetre zavart a töret-len művelzetben, hogy a különben csodálatosan játszó Götz Anna szájából hogyan szóal meg Réka, és Császár Angela ajkát miként hagyja el István anyjának jól is-mert dallama.

Különben a muzsikával és a szöveggel semmi baj. Szörényi a töle megszokott ih-leletettséggel építi be a népi elemeket szép zenei palotá-jába, s ebben az építményben az eligazító szövegeket Bródy János a műfaj köve-telte tisztassággal és egysze-rűséggel véste föl.

Vágó Nelly föltűnést kerü-lő, nemes jelmezei és Götz Béla zseniális, vesszőből tá-kolt papája minden feltételt megteremtene a játszóknak. A hét szereplőnek, akik — furcsa dolog — egyformán jók. Götz Anna (Fehér An-na) hercegnői légiessége, Bubik István (László) ele-mentáris, dús tehetségről árulkodó lendülete és Ru-bold Odón (Gergő) érzelem-fűtött szenvedélye ugyan-olyan ereje az előadásnak, mint Császár Angela (Irma asszony) szelíd, megtartó gondossága, Csúrka László (Horvát Máté) jól átgondolt-nak látszó, lenyűgöző ke-van.

Egy jelenettel mindazoná-lal nem tudok kibékülni. Képünkön is látható: ül a klubok vezetőit, szeptember 15-ig jelentkezzenek Olajos Árpádnál telefonon (22-011. a 122-es melléken), vagy az Újszegedi November 7. Mű-velődési Házban leveiben. Ahhoz kevés a pénz hogy új klubot tudnának belőle lét-rehozni, csak a meglevők ki-egészítésére gondolhatnak.

Alapos mérlegelések után nyilvánosan hirdetik ma-díki, melyik klub mennyit kaphat.

Dlusztus Imre